

43: Zoeterwoude Grote Polder en omgeving

Waar het om gaat

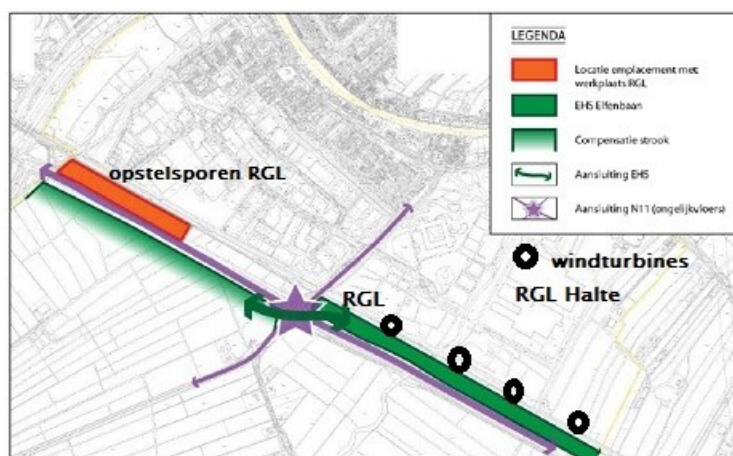
De Grote Polder is de meest westelijke polder van het Veenweidegebied ten oosten van Leiden. Het land wordt al bemaald sinds 1200. In 1485 werd de huidige Grote Molen in gebruik genomen; vanaf 1570 wordt de polder de Groote Polder genoemd. Het is een veenweidegebied waar kleiruggen van vroegere krekten doorheen lopen die boven het veen uitstaken. De overgang stad-land is in deze polder direct langs van de snelweg A4 als een scherpe grens aanwezig. Om diezelfde ligging nabij is er echter ook steeds opnieuw sprake van aantasting van de polder. Wilde Leiden in de jaren '90 de polder als voor woningbouw gebruiken, meer recente ingrepen hebben te maken met infrastructuur, een mogelijk zweefvliegveld, windturbines, etcetera. Dit betreft in de meeste gevallen rijks- en provinciale ontwikkelingen. De Stichting Grote Polder Groene Hart heeft dus ook steeds nieuwe redenen om zich in te zetten voor de polder (en de directe omgeving). Ook de nabijgelegen Groote Westeindsche polder is een aandachtspunt. De polder is een natuurlijk, cultuurhistorisch agrarisch gebied met een sterk weidevogelbestand, behorend tot Nederlands beste gebieden. Bovendien is het een door VROM benoemd snelwegpanorama (Land van Wijk en Wouden). Beide polders zijn tevens Topgebied Cultureel Erfgoed bij de provincie, en deel van een nationaal Belvederegebied.

Stand van zaken

Aansluiting Rijnland Route in de Groote Westeindsche Polder

Ten aanzien van de Groote Westeindsche polder gaat het om de aansluiting van de Rijnlandroute/N11-west op de A4, een provinciaal plan. Dit plan bedreigt de Groote Westeindsche Polder vanwege de grote bochten die voor de aansluiting noodzakelijk zijn. De plannen zijn nog in de ontwikkeling. Onder de naam RijnlandRoute onderzoekt de provincie Zuid-Holland met het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland en de betrokken gemeenten welke aanpassingen aan wegen nodig zijn om de bereikbaarheid tussen Leiden en de kust te verbeteren. Bewoners kunnen daarbij inspreken op de MER, en kunnen verder via gemeentelijke politiek invloed uitoefenen op te kiezen varianten.

De RijnGouweLijn en Elfenbaan en Grote Polder

Aangrenzend aan de Grote Polder - maar aan de andere kant van de N11 - ligt de zgn. Elfenbaan, gelegen tussen de spoorlijn Leiden-Alphen aan den Rijn en de N11. De Elfenbaan is ontstaan als natuurcompensatie voor de aanleg van de N11. Het is tevens onderdeel van een ecologische verbidingszone tussen de kust en de Natte as. Over de spoorlijn komt nu tevens de RijnGouweLijn te lopen. In verband daarmee zal een deel van de Elfenbaan langs de Grote Polder worden ingericht als opstelplaats en werkplaats voor treinen en als P&R parkeerterrein. Als de plannen doorgaan zal voor de vervallen oppervlakte in de Elfenbaan wederom natuurcompensatie gevonden moeten worden in de Grote Polder. Deze compensatie gaat weer ten koste van het agrarisch bedrijfsterrein. Ook wordt de ecologische verbidingszone van Alphen naar Park Cronesteyn in Leiden onderbroken.

Windturbines

Deze polders komen, door hun ligging bij de verstedelijkte de rand van het Groene Hart, ook af en toe naar voren als zoeklocaties voor windturbines, zoals recent in de provinciale nota 'Wervelender'. Twee grote turbines staan er al naast de molen 'Zelden van Passe' langs de A4. Daarnaast heeft ook Heineken plannen voor vier windturbines naast de spoorlijn, op hun brouwerijcomplex, dat vlakbij de Grote Polder en Elfenbaan is gelegen.

De Wilck onder hoogspanning

De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Wateringen en Beverwijk zal ook het Natura2000-gebied De Wilck doorsnijden. In de oorspronkelijke PKB, de planologische kernbeslissing voor het zoekgebied, werden hoge eisen gesteld aan effecten op de omgeving. Hierdoor zou de 380 kV-verbinding mogelijk ondergronds door het gebied moeten worden aangelegd. Door aanpassing van de structuurvisie mag de verbinding (met goedkeuring van de Tweede Kamer) straks toch bovengronds aangelegd worden.

Alternatieven

Het Biodiversiteitsactieplan Leidse ommelanden wil vooral het belang van dit waardevolle gebied voor de stedeling en de natuur veilig stellen (zie onder Kansen).

Recreatief Transferium

Veel mensen genieten wandelend of fietsend van de rust en het groen in Zoeterwoude. Maar ook een steeds groter aantal bezoekers komt met de auto. Dit geeft overlast op de smalle polderweggetjes en verstoort de kwaliteiten van het gebied. In Zoeterwoude ontbreekt een goede voorziening waar bezoekers hun auto kunnen achterlaten om vervolgens te voet of fiets verder het gebied in te trekken. Daarom wil de gemeente Zoeterwoude aan de rand van het Groene Hart een nieuwe voorziening creëren: een Recreatief Transferium. Tevens is een goede fiets/wandelverbinding nodig tussen stad en platteland onder de barrière van de A4 door.

Organisaties

- Provincie Zuid-Holland
- Gemeente Zoeterwoude
- [Stichting Grote Polder Groene hart](#)
- En diverse organisaties m.b.t. de Rijnland Route, de RijnGouweLijn en de A4

Documenten

- Zie bij de organisaties.
- Het Leidsch Dagblad bericht regelmatig over de diverse onderwerpen
- Windmolens Heineken, zie [Nota van uitgangspunten Structuurvisie Zoeterwoude Rijndijk](#).
- [Recreatief Transferium Zoeterwoude](#)